

Datum stupanja na snagu 10.02.2009. (Sl.glasnik 09/01)

S P O R A Z U M

IZMEĐU

VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

I

REPUBLIKE TURSKE

O

RECIPROČNOM UNAPREĐENJU I ZAŠTITI INVESTICIJA

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Republika Turska, u daljem tekstu: Strane,

U želji da unaprijede ekonomsku saradnju između dvije države, naročito u pogledu investicija od strane investitora jedne Strane na teritoriji druge Strane.

Uviđajući da će sporazum o tretmanu, koji će se odobriti takvim investicijama, stimulisati protok kapitala i tehnologije, kao i ekonomski razvoj Strana.

Saglasne da je pošten i ravnopravan tretman investicija poželjan u cilju održanja stabilnog okvira za investiranje i maksimalno efikasno korišćenje ekonomskih resursa, i

Nakon što su odlučile da zaključe sporazum o podsticanju i recipročnoj zaštiti investicija,

SPORAZUMJELE SU SE KAO ŠTO SLIJEDI:

ČLAN I **Definicije**

U svrhu ovog Sporazuma:

1. Termin "investitor" označava:

- a) fizička lica koja imaju status državljana bilo koje Strane u skladu sa njenim važećim zakonom,
- b) pravna lica kao što su korporacije, preduzeća ili poslovne asocijacije, izuzev neprofitnih organizacija, koja su osnovana ili konstituisana po važećem zakonu bilo koje od Strana i koja imaju svoja sjedišta na teritoriji te Strane.

2.

a) Izraz “investicija”, u skladu sa zakonima i propisima domaće Strane, označava bilo koju vrstu sredstava, a naročito, mada ne isključivo:

- (i) dionice ili bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama,
- (ii) reinvestirane prihode, potraživanja novca ili bilo kojih drugih prava koja imaju finansijsku vrijednost i odnose se na investiciju,
- (iii) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i sva druga prava kao što su hipoteke, retenciona prava, jemstva i sva druga slična prava definisana u skladu sa zakonima i propisima Strane na čijoj je teritoriji imovina locirana,
- (iv) prava industrijske i intelektualne svojine, kao što su patenti, industrijski dizajn, tehnički procesi, te zaštitni znaci, ugled firme, know-how i druga slična prava,
- (v) poslovne koncesije stečene na osnovu zakona ili ugovora, uključujući koncesije koje se odnose na prirodne resurse.

b) Navedeni izraz odnosit će se na sve direktne investicije izvršene u skladu sa zakonima i propisima na teritoriji Strane na kojoj se investicije vrše.

3. Izraz “prihodi” označava iznose dobijene od investicije i uključuje naročito, mada ne isključivo, profit, kamatu i dividende.

4. Izraz “teritorija” označava:

- a) s obzirom na Bosnu i Hercegovinu - svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno morsko dno i podzemlje.
- b) s obzirom na Republiku Tursku - teritoriju Republike Turske, teritorijalno more kao i pomorske zone na kojima ona ima jurisdikciju ili suverena prava u svrhu istraživanja, eksploatacije, čuvanja i upravljanja prirodnim resursima, u skladu sa međunarodnim pravom.

ČLAN II

Unapređenje i zaštita investicija

1. Svaka Strana dopustit će na svojoj teritoriji investicije i sa njima povezane aktivnosti, na osnovu tretmana ne manje povoljnog od onog koji se u sličnim situacijama odobrava

investicijama investitora bilo koje treće države, u okviru svojih zakona i propisa.

2. Svaka Strana odobrit će za ove investicije jednom ustanovljen tretman, ne manje povoljan od onog koji se u sličnim situacijama odobrava investicijama svojih investitora ili investicijama investitora bilo koje treće države, zavisno koji je povoljniji.

3. Na osnovu zakona i propisa Strana koji se odnose na ulaz, boravak i zapošljavanje stranaca:

a) državljanima bilo koje Strane bit će dozvoljeno da uđu i ostanu na teritoriji druge Strane u svrhu osnivanja, razvijanja, upravljanja ili konsaltinga u vezi sa vršenjem investicije u koju su oni ili investitor prve Strane koji ih zapošljava, uložili ili su u toku ulaganja značajnog iznosa kapitala ili drugih resursa,

b) kompanijama koje su zakonski konstituisane po važećim zakonima i propisima jedne Strane, a koje su investicije investitora druge Strane, bit će dozvoljeno da angažuju rukovodeći i tehnički kadar po svom izboru, bez obzira na državljanstvo.

4. Odredbe ovog Člana neće uticati na naredne sporazume koje će zaključiti bilo koja od Strana:

a) koji se odnose na postojeće ili buduće carinske unije, regionalne ekonomske organizacije ili slične međunarodne sporazume,

b) koji se bilo u cjelosti bilo većim dijelom odnose na oporezivanje.

ČLAN III

Eksproprijacija i kompenzacija

1. Investicije neće biti eksproprisane, nacionalizovane niti će biti podvrgnute, bilo direktno ili indirektno, mjerama sličnih efekata osim u javnu svrhu, na nediskriminirajući način, uz plaćanje promptne, adekvatne i efikasne kompenzacije, i u skladu sa propisanim zakonskim postupkom i općim principima tretmana predviđenog u Članu II ovog Sporazuma.

2. Kompenzacija će biti ekvivalentna stvarnoj vrijednosti eksproprisane investicije neposredno prije nego što je radnja eksproprijacije preduzeta ili je predstojeća eksproprijacija postala javna, zavisno šta je ranije. Kompenzacija će biti plaćena bez neopravdanog kašnjenja i bit će slobodno prenosiva kao što je opisano u Članu IV.

3. Investitori bilo koje Strane čije investicije trpe gubitke na teritoriji druge Strane uslijed rata, ustanka, građanskih nemira ili drugih sličnih događaja, imat će od strane druge Strane tretman ne manje povoljan od onoga koji se odobrava vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je tretman povoljniji, u pogledu svih mjera koje ona primjenjuje u odnosu na te gubitke.

ČLAN IV

Repatrijacija i prijenos

1. Svaka Strana će u dobroj vjeri dopustiti da svi transferi koji se odnose na investicije budu izvršeni slobodno i bez neopravdanog kašnjenja, u i van njene teritorije. Takvi transferi uključuju:

- a) prihode,
- b) prihode od prodaje ili likvidacije svih ili jednog dijela investicije,
- c) kompenzaciju u skladu sa Članom III,
- d) isplate i plaćanja kamata koji proizlaze iz zajmova u vezi sa investicijama,
- e) plate, naknade i druge zarade koje prime državljani jedne Strane koji su na teritoriji druge Strane dobili odgovarajuće radne dozvole za određenu investiciju,
- f) plaćanja koja proizlaze iz spora o investiciji.

2. Transferi će biti izvršeni u konvertibilnoj valuti u kojoj je investicija izvršena ili u bilo kojoj konvertibilnoj valuti ukoliko se o tome saglasi investitor i po deviznom kursu koji važi na dan transfera.

3. Transferi će biti izvršeni u skladu sa odnosnim zakonodavstvom. Svaka od Strana će, u pogledu investicija izvršenih na njenoj teritoriji, garantovati investitorima druge Strane sva prava i koristi u vezi sa neograničenim transferom njihovih investicija i prihoda, koji su bili na snazi na dan kada je izvršena sadašnja investicija, pod uslovom da je investitor izvršio sve fiskalne obaveze i ispunio sve zahtjeve iz deviznih propisa.

ČLAN V **Subrogacija**

1. Ukoliko je investicija investitora jedne Strane osigurana od nekomercijalnih rizika po zakonom utvrđenom sistemu, druga Strana priznat će svaku subrogaciju osiguravatelja koja proizlazi iz uslova sporazuma o osiguranju.

2. Osiguravatelj neće imati pravo da ostvaruje neka druga prava osim onih koje bi investitor imao pravo da ostvaruje.

3. Sporovi između jedne Strane i osiguravatelja rješavat će se u skladu sa odredbama Člana VIII ovog Sporazuma.

ČLAN VI **Najpovoljnije odredbe**

Ako zakon bilo koje od Strana ili obaveze prema međunarodnom pravu koje postoje ili će poslije biti ustanovljene između Strana u prilogu ovom Sporazumu, sadrže propis, opći ili poseban, koji investicijama investitora druge Strane daje tretman povoljniji od onog koji se obezbjeđuje ovim Sporazumom, takav propis će u mjeri u kojoj je povoljniji imati prednost nad ovim Sporazumom.

ČLAN VII **Oporezivanje**

U pogledu svoje poreske politike, svaka Strana treba nastojati da odobrava pošten i pravedan tretman investicije investitora druge Strane.

ČLAN VIII **Rješavanje sporova između jedne Strane i investitora druge Strane**

1. Sporovi između jedne od Strana i investitora druge Strane, u vezi sa ovom investicijom, bit će najavljeni pismenim putem uključujući detaljne informacije od strane investitora Strani koja prima investiciju. Investitor i dotična Strana nastojat će, što je više moguće, riješiti ove sporove putem bona fide konsultacija i pregovora.

2. Ako se ti sporovi ne mogu riješiti na ovaj način u roku od šest mjeseci nakon datuma pismene obavijesti navedene u stavu 1., spor se može dostaviti prema izboru investitora:

- a) Međunarodnom centru za rješavanje investicionih sporova (ICSID) ustanovljenom u skladu sa “Konvencijom za rješavanje investicionih sporova između država i državljana drugih država”, ukoliko su obje Strane potpisnice ove konvencije,
- b) ad hoc arbitražnom sudu ustanovljenom prema Pravilima arbitražnog postupka Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL),
- c) Arbitražnom sudu Pariške Međunarodne trgovinske komore,

pod uslovom da je dotični investitor predao spor sudovima pravde Strane koja je strana u sporu i da konačna odluka nije donesena u roku od jedne godine.

3. Arbitraža će se zasnivati na:

- a) odredbama ovog Sporazuma,
- b) zakonima i propisima Strane na čijoj je teritoriji izvršena investicija, uključujući i propise koji se odnose na sukobe zakona.

4. Arbitražne odluke bit će konačne i obavezujuće za sve strane u sporu. Svaka Strana obavezuje se da će izvršiti odluku u skladu sa svojim zakonom.

ČLAN IX **Rješavanje sporova između Strana**

1. Strane će u dobroj vjeri i duhu saradnje tražiti brzo i pravedno rješenje za svaki spor između njih u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma. U tom pogledu, Strane su se saglasile da se angažuju u direktnim i konstruktivnim pregovorima da bi se postiglo takvo rješenje. Ukoliko Strane ne mogu putem navedenog postupka postići sporazum u roku od šest mjeseci nakon otpočinjanja spora između njih, spor se može dostaviti, na zahtjev bilo koje Strane, arbitražnom sudu od tri člana.

2. U roku od dva mjeseca od prijema zahtjeva, svaka Strana imenovat će arbitra. Ova dva arbitra odabrat će trećeg arbitra kao predsjedavajućeg, koji je državljanin treće države. U slučaju da bilo koja od Strana ne imenuje arbitra u određenom roku, druga Strana može da zatraži od Predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši imenovanje.
3. Ako dva arbitra ne mogu da postignu sporazum o izboru predsjedavajućeg u roku od dva mjeseca nakon njihovog imenovanja, predsjedavajućeg će, na zahtjev bilo koje od Strana, imenovati Predsjednik Međunarodnog suda pravde.
4. Ako je, u slučajevima definisanim u stavovima 2. i 3. ovog Člana, Predsjednik Međunarodnog suda pravde spriječen u izvršavanju navedene funkcije ili ako je on državljanin bilo koje Strane, imenovanje će izvršiti potpredsjednik, a ako je potpredsjednik spriječen u izvršavanju navedene funkcije ili ako je on državljanin jedne od Strana, imenovanje će izvršiti najstariji po rangu član Suda koji nije državljanin nijedne od Strana.
5. Sud će imati tri mjeseca od datuma izbora predsjedavajućeg da se dogovori o pravilima postupka u skladu sa drugim odredbama ovog Sporazuma. U odsustvu ovog dogovora, sud će zahtijevati od Predsjednika Međunarodnog suda pravde da odredi pravila postupka, uzimajući u obzir opće priznata pravila postupka za međunarodnu arbitražu.
6. Ukoliko nije drugačije dogovoreno, sve prijave bit će izvršene i sva ročišta obavljena u roku od osam mjeseci od datuma izbora trećeg arbitra, a sud će donijeti svoju odluku u roku od dva mjeseca nakon datuma konačne prijave ili datuma zaključenja ročišta, zavisno koji je kasniji. Arbitražni sud će većinom glasova donijeti svoje odluke koje će biti konačne i obavezujuće.
7. Troškove koje bude imao predsjedavajući, ostali arbitri, kao i druge troškove arbitražnog postupka, platit će Strane u jednakom iznosu. Sud, međutim, može po svom nahođenju odlučiti da veći dio troškova snosi jedna od Strana.
8. Spor neće biti podnesen međunarodnom arbitražnom sudu na osnovu odredaba ovog Člana, ako je isti spor ranije podnesen drugom međunarodnom arbitražnom sudu na osnovu odredaba Člana VIII i ako se isti spor još uvijek nalazi na sudu. Ovo neće uticati na angažovanost Strana u direktnim i konstruktivnim pregovorima.

ČLAN X

Stupanje Sporazuma na snagu

1. Ovaj Sporazum stupit će na snagu na dan kada bude izvršena razmjena ratifikacionih instrumenata. Sporazum će ostati na snazi za period od deset godina i nastaviti će dalje da važi dok se ne otkáže u skladu sa stavom 2. ovog Člana. Sporazum će se primjenjivati na investicije koje su izvršene ili dobijene nakon njegovog stupanja na snagu.
2. Bilo koja od Strana može, davanjem pismene obavijesti drugoj Strani godinu dana unaprijed, otkazati ovaj Sporazum na kraju početnog perioda od deset godina ili u bilo koje vrijeme nakon toga.
3. Ovaj Sporazum može se izmijeniti pismenim dogovorom između Strana. Bilo koja izmjena stupit će na snagu kada svaka Strana obavijesti drugu da je ispunila sve interne zahtjeve za stupanje na snagu takve izmjene.
4. U pogledu investicija izvršenih ili dobijenih prije datuma otkaza ovog Sporazuma i na koje se ovaj Sporazum inače primjenjuje, odredbe svih drugih članova ovog Sporazuma nastaviti će

da važe i nakon toga za daljnji period od deset godina od tog datuma otkazivanja.

U POTVRDU OVOGA, odnosno opunomoćenici potpisali su ovaj Sporazum.

SAČINJENO u Ankari na dan 21.01.1998. godine na engleskom jeziku.

ZA **ZA**
VIJEĆE MINISTARA **VLADU**
BOSNE I HERCEGOVINE **REPUBLIKE TURSKE**